

Посилення
Правових Можливостей

Поради щодо випадків насильства в сім'ї

Що таке насильство?

Домашнє насильство — це фізичні, словесні, моральні та економічні образи й примус з метою залякування і отримання влади одних членів сім'ї над іншими.

Домашнє насильство – це не тільки традиційні побої та сексуальне насильство.

Згідно із Законом України «Про попередження насильства в сім'ї», домашнє насильство – це будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї щодо іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і завдають шкоди його фізичному чи психічному здоров'ю.

Що робити, якщо ви стали жертвою насильства в сім'ї?

Головною особливістю домашнього насильства є те, що жертва, намагаючись порвати стосунки з кривдником, наражає себе на ще більшу небезпеку.

Отже, якщо терпіти далі просто несила, необхідно заздалегідь усе продумати і підготуватися:

- забрати ключі від квартири, всі документи, які підтверджують право власності на помешкання, машину, якщо є можливість — гроші, а також найнеобхідніші речі (одяг, ліки тощо), і сховати в доступному, але безпечному місці, наприклад, у рідних або знайомих;
- домовитися з надійними сусідами, щоб вони викликали міліцію, якщо почують шум та крики з вашої квартири;
- марно не погрожувати, що підете з квартири, адже з часом уже ніхто не наважується виконати обіцянки;
- заздалегідь домовитися з рідними, друзями або знайомими (бажано, щоб кривдник цих людей не знав) про прихисток, ще краще — звернутися до спеціалізованого **кризового центру надання допомоги жертвам насильства або центру медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї**. Завчасно з'ясуйте адреси організацій

та установ, які можуть надати допомогу (наприклад, зверніться до місцевого Центру соціальних служб сім'ї, дітей та молоді);

- якщо насильство щодо особи уже скоєно, необхідно розказати про це якнайбільшій кількості людей — сусідам, друзям, рідним — можливо, вони стануть свідками в суді;
- у разі, якщо завдано фізичної шкоди (побої, сексуальне насильство тощо), слід обов'язково пройти медичну експертизу. Направлення на експертизу можна отримати в міліції або суді. Якщо такої можливості немає, необхідно звернутись до медичного закладу: лікар обов'язково опише травми та надасть рекомендації щодо лікування. Медичні висновки про тілесні ушкодження можуть бути вагомим доказом у суді.

ОБОВ'ЯЗКОВО НАПИШІТЬ ЗАЯВУ ДО МІЛІЦІЇ.

Дільничний інспектор розглядає повідомлення про насильство в сім'ї у триденний термін. На місце конфлікту повинні **прибути щонайменше двоє співробітників міліції**. Вони зобов'язані прийняти заяву, роз'яснити права, задокументувати факт правопорушення, зібрати характеристики на кривдника, поставити його на профілактичний облік, винести кривднику офіційне письмове попередження про неприпустимість учинення насильства в сім'ї, скласти адміністративний протокол.

Протокол передається до суду, і **протягом доби суддя зобов'язаний прийняти рішення**: притягнути кривдника до адміністративної відповідальності чи звільнити. Адміністративна відповідальність передбачає накладення штрафу від 51 до 85 гривень, виправні роботи на строк до одного місяця або адміністративний арешт — до 5 діб (або до 15 діб у разі повторного скоєння адміністративного правопорушення протягом року). Також кривдник

направляється на проходження корекційної програми.

Якщо кривдник завдав тілесних ушкоджень легкої тяжкості, то складається відмовний матеріал і виноситься постанова про відмову в порушенні кримінальної справи.

У такому разі можна самотійно звернутися до суду зі скаргою приватного звинувачення. В суді можна домогтися відшкодування моральної та матеріальної шкоди, завданої кривдником.

Скористайтесь цими порадами та не дозволяйте нікому принижувати і ображати вас! Якщо людина не може визначитися щодо подальшого життя або їй важко прийняти рішення – порадьте скористатися безкоштовними психологічними консультаціями соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді й неурядових організацій.

Куди звернутися по допомогу, якщо ви стали жертвою насильства?

- до дільничного інспектора міліції;
- до районного відділу міліції;
- до кримінальної міліції у справах дітей;
- до центру соціальних служб для сім'ї, молоді та спорту;
- до управління сім'ї, молоді та спорту районної, міської чи обласної держадміністрації;
- до лікарні;
- до громадських організацій, які надають допомогу постраждалим від насильства в сім'ї.

Звертаємо увагу, що цей буклет має рекомендаційний характер, тож розбір окремих ситуацій потребує консультації з фахівцем.

Законодавство час від часу змінюється, тому подана інформація не є офіційним тлумаченням чинного законодавства.

Додаткова інформація на цю тему, а також електронний варіант буклета та онлайн-консультації з різних правових питань – на сайті «Правовий простір» www.pravo.prostir.ua.

Цей буклет видано в рамках ініціативи "Посилення правових можливостей бідних верств населення", яку реалізує Міжнародний Фонд Відродження за програмою "Верховенство права".

Контакти:
Міжнародний Фонд Відродження, Програма "Верховенство права"
телефон/факс: 044 482 03 63, www.irf.kiev.ua, email: rol@irf.kiev.ua